

MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA MAISHIY TERMIK KUYISHLARNING OLDINI OLISHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI

Ro'zaqul Kazakova

PhD mustaqil izlanuvchi

Email: [ruzagulkazakova@gmail.com]

Tayanch so'zlar: Maktabgacha yoshdagi bolalar, termik kuyish, xavf omillari, hamshira, profilaktika, ota-onalar, patronaj.

Annotatsiya: Maktabgacha yoshdagi bolalarda maishiy termik kuyishlar oldini olish mumkin bo'lgan jarohatlar qatoriga kiradi. Tezisdagi termik kuyishlarning asosiy xavf omillari, ota-onalarning profilaktik bilimlarini oshirish va hamshira ishtirokidagi profilaktik tadbirlarning ahamiyati yoritiladi.

Kirish: Maktabgacha yoshdagi bolalar uy sharoitida qaynoq suyuqliklar, elektr jihozlari, isitish moslamalari va boshqa issiqlik manbalari bilan bog'liq jarohatlarga nisbatan sezgir guruh hisoblanadi. Shu sababli termik kuyishlarni kamaytirishda birlamchi profilaktika va oilaga yo'naltirilgan yondashuv muhim.

Tadqiqot maqsadi: Maktabgacha yoshdagi bolalarda maishiy termik kuyishlarning oldini olishda xavf omillarini kompleks baholash va hamshiralik profilaktikasi yondashuvlarini asoslash.

Materiallar va tadqiqot usullari: Ilmiy adabiyotlar tahlili, qiyosiy tahlil, tizimlashtirish va profilaktik yondashuvlarni umumlashtirish usullaridan foydalanildi. Istiqboldagi mahalliy tadqiqot uchun ota-onalar so'rovnomasi, uy xavfsizligi chek-listi va boshlang'ich-yakuniy baholash dizayni taklif etiladi.

Tadqiqot natijalari: Adabiyotlar tahlili bolalarda kuyish xavfi bolaning yoshi, uy muhitidagi xavfli sharoitlar, kattalar nazorati va ota-onalarning profilaktik bilimlari bilan bog‘liqligini ko‘rsatadi. Profilaktika faqat ma’lumot berish bilan cheklanmasdan, oilaning real sharoitini baholash va aniqlangan xavflarni bartaraf etishga yo‘naltirilishi kerak.

Xulosa: Maktabgacha yoshdagi bolalarda maishiy termik kuyishlarni kamaytirishda xavf omillarini erta aniqlash va hamshira ishtirokidagi oilaga yo‘naltirilgan profilaktika muhim yo‘nalish hisoblanadi. Modelning samaradorligini mahalliy tadqiqot ma’lumotlari asosida baholash uning ilmiy va amaliy qiymatini oshiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR :

1. World Health Organization. Burns. Fact sheet. 2023.
2. Jordan K.C. et al. Global trends in pediatric burn injuries and care capacity from the WHO Global Burn Registry. *Frontiers in Pediatrics*. 2022.
3. Van Balen N.I.M. et al. Effectiveness of prevention programmes on the rate of burn injuries in children: a systematic review. *Injury Prevention*. 2024.
4. Yondem Z., Tuncbilek Z. Effect of a Childhood Burn Prevention Program on Knowledge Level of Caregivers and Burn Risk Factors. *Burns*. 2024.
5. Rezapur-Shahkolai F. et al. Determination of factors affecting prevention of burns among children under five using PRECEDE model. *Burns*. 2022.

